

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопалов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

в умовах розвитку самоврядування, тим більш, що в ОНАХТ функціонує спеціалізована Рада з захисту дисертацій цього напрямку.

Вилучено з навчальних планів і такий предмет, як "Історія економіки та економічної думки". У майбутнього спеціаліста ще під час навчання мають сформуватися власні уявлення про механізм функціонування національної економіки, шляхи її реформування, вибір моделі соціально-економічного розвитку на підставі врахування як світового досвіду, так і історичних традицій нашого народу.

Для цього системі економічних знань має відповідати система (сама система!) економічних дисциплін. І хоча це питання є дискусійним у зв'язку з інтересами кожної кафедри, але давайте дискутувати, а не приймати волюнтаристські рішення.

УДК 37.091.32:33:378.046-021.68-051
МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВИХ
СЕМІНАРІВ З АСПІРАНТАМИ

О.І. Павлов,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Навчальна робота з аспірантами, у порівнянні зі студентами, має свої особливості. Питання не тільки у тому, що їх фахова підготовка потребує відповідного наукового рівня подання навчального матеріалу.

Практичним досвідом доведено, що мотивація аспірантів щодо засвоєння навчальних дисциплін значною мірою залежить від їх прикладного значення та наявності зв'язку з тематикою їх дисертаційних досліджень.

Не менш важливим є й те, що йдеться про організацію навчального процесу в малих групах, які як правило складаються з однієї або двох осіб.

Крім того, в умовах карантину, пов'язаного з розповсюдженням пандемії, основною формою здійснення навчання є платформа Zoom.

Перелічені фактори та умови реалізації навчальних завдань потребують використання нетрадиційної методики проведення занять.

Слід зазначити, що ці завдання значно ускладнюються, коли мова йде про фахові семінари, яким, на відміну від практичних чи лабораторних робіт, не передують вивчення відповідного лекційного матеріалу. Тобто така форма проведення занять потребує не тільки більшою кількістю часу, який аспіранти винні витратити на підготовку до них, а й дотримання спадкоємності у навчанні.

Метою даної доповіді є знайомлення з методикою проведення фахових семінарів з аспірантами за спеціальністю 051 «Економіка». Наразі в якості прикладу проведення такої роботи є фаховий семінар «Економіка як наука про господарство та господарювання», який проводиться протягом першого та другого року навчання аспірантів.

За навчальним планом аспірантам спочатку (протягом першого року навчання) рекомендується до вивчення така дисципліна як «Наукові основи економіки», метою викладання якої є формування у них наукового уявлення про економіку як соціальну та поведінкову науку, її теоретичну та прикладну функції, а завданням – надання їм фундаментальних знань з філософії, методології та теорії економічної науки, формування творчого підходу до еволюції дослідницького поля економічної науки, а також щодо зростання її ролі в усіх сферах суспільного життя та в практиці господарювання в умовах глобалізації, у підвищенні рівня соціально-економічного розвитку України.

Для кращого засвоєння тем цієї дисципліни аспірантам рекомендується ретельно попрацювати над основними темами колективної монографії кафедри «Соціальна, поведінкова, адаптивна економіка: теорія та практика» (2016) та ознайомитися з іншою фаховою науковою та методичною літературою.

Полегшенням у цій роботі є те, що чотири з п'яти аспірантів кафедри є її випускниками. Інакше кажучи, вони мають певний багаж спеціальних знань з фахової підготовки, отриманої ще у студентські роки. Вже на першому курсі в межах навчального модулю «Вступ до фаху» (дисципліна «Основи права та університетська освіта») студентам викладаються такі теми як «Економічна поведінка в системі економічних детермінант та соціально-культурних цінностей», «Економічна система суспільства». «Економічне зростання та економічний розвиток», «Економічні інститути». «Роль держави в економіці», «Науковий потенціал вітчизняної школи фізичної економії», «Соціоекономіка як міжгалузєва дисципліна».

Таким чином, приступаючи до проведення фахового семінару «Економіка як наука про господарство та господарювання», його керівник та аспіранти підходять до виконання його завдань, враховуючи попередні надбання з навчальної проблематики, де центральне місце посідають такі теми: «Філософія господарства та господарювання», «Теорія господарства та господарювання», «Методологія господарства та господарювання», «Соціально-історичні системи цінностей організації господарського буття», «Етика господарювання», «Психологія господарювання», «Екологічні аспекти господарства та господарювання», «Ноосферне господарювання», «Інклюзивність господарства та господарювання».

Основний акцент у творчому засвоєнні навчального матеріалу робиться на формі проведення семінару, а саме – обговоренні реферативних наукових повідомлень аспірантів.

Теми цих повідомлень обираються самими аспірантами. Важливим є й те, що вони мають вихід на прикладні аспекти їх дисертаційних досліджень. Після заслуховування повідомлення, доповідач відповідає на поставленні питання. За необхідністю, з метою підготовки більш ретельної відповіді, доповідачу надається додатковий час у обсязі 15 хвилин. Для цього у роботі семінару робиться технічна перерва, після якої заслуховуються відповіді на питання.

Така форма організації проведення семінару видається цілком виправданою, з огляду на малий склад групи, а також на підвищені вимоги до якості засвоєння навчального матеріалу.

На наше переконання, методика роботи у малокомплектних групах, до яких належать саме аспірантські групи, потребує подальшого удосконалення. Зокрема актуальними в цьому сенсі, є круглі столи з обміну досвідом з проведення цієї роботи за участю викладачів та аспірантів. Учасниками цих заходів можуть бути керівники семінарів та аспіранти, які відносяться не до споріднених спеціальностей.

УДК 378.091.279.7:004.738.5:37.018.43
ВИКОРИСТАННЯ ON-LINE ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ – ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В
УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

І.М. Агєєва, Ю.В. Дьяченко, Є.М. Коренман,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Запровадження карантину змінило життя кожного з нас, та особливо вплинуло на заклади вищої освіти, змусивши пристосовуватись до новин умов надання освітніх послуг. Та все ж, питання дистанційного навчання в умовах пандемії коронавірусу залишається як ніколи актуальним, аже й досі триває процес стрімкого наповнення вищої освіти новими засобами інформаційних технологій. Швидкий розвиток інформаційних технологій наповнює суспільство новими можливостями, які набагато полегшують діяльність людини в усіх сферах життя.

Реалії сьогодення показують, що не всі заклади вищої освіти були технічно підготовлені. Проте, в ОНАХТ процес дистанційного навчання реалізується вже не перший рік. Забезпечення проведення лекційних і практичних занять реалізується за допомогою використання платформи Moodle, сервісу Zoom, Skype, Google Teams. Здійснення оцінювання знань здобувачів проводилось через тестування, підготовку та презентацію проєктів, захист самостійних робіт. Зворотній зв'язок з викладачем підтримувався цілодобово через електронну пошту, в месенджерах Viber, Telegram тощо.

Негативним моментом такого формату навчання є певний психологічний дискомфорт, що проявляється у відсутності живого спілкування, підвищеному стресі, збільшені навантаження, брак часу на виконання завдань, зобов'язанні виконувати свої сімейні обов'язки щодо контролю/догляду за молодшими, обмежений доступ до комп'ютера, оскільки батьки теж були переведені на роботу в он-лайн режим. Однак, дистанційний формат навчання привніс і ряд переваг: проведення он-лайн засідань в сервісі Zoom з різноманітних питань дозволило отримувати інформацію своєчасно та в повному обсязі, можливість проведення консультацій студентів у зручний для обох сто-

37	ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУВАННЯ Л.Д. Дмитренко, А.К. Кац, Г.М. Станкевич, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	96
38	ОСОБЛИВОСТІ КУРСОВОГО ТА ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУВАННЯ НА ФАКУЛЬТЕТІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТОВАРОЗНАВСТВА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І ПРОДОВОЛЬЧОГО БІЗНЕСУ Т.Є. Шарахматова, К.С. Гарбажій, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	99
39	ГЕЙМІФІКАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ Г.М. Ряшко, І.Л. Бошкова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	102
40	ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ РОЗРОБОК КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ МАГІСТРІВ ОПП «ТЕХНОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ТА БЕЗПЕКА ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ» В ЛАБОРАТОРНИЙ ПРАКТИКУМ КУРСУ «ЕКСПЕРТИЗА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ» О.В. Малинка, Петрик К.О., Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	105
41	ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ К.С. Азарова, О.В. Синиця, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	107
42	ЯКІСТЬ ОСВІТИ – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ І.М. Шипко, Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	109
43	ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ Т.І.Ткачук, Г.М.Павленко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	110
44	МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВИХ СЕМІНАРІВ З АСПІРАНТАМИ О.І. Павлов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	112
45	ВИКОРИСТАННЯ ON-LINE ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.М. Агєєва, Ю.В. Дьяченко, Є.М. Коренман, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	114
46	ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА У ВНЗ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ К.В. Мануїлова, В.Д. Мужайло, В.А. Бондар, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	116
47	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ У НОВИХ УМОВАХ О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	117
48	РОЗРОБКА МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРОПРИВОДУ КАФЕДРИ ЕМтаІГ В.Ф. Бабіч, А.А. Галіулін, М.Р. Сахібов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	119

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У ІІІ-ІЙ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ